

Бороденко А. О. Клініко-імунологічні особливості ураження щитоподібної залози на тлі хронічного вірусного гепатиту С / А. О. Бороденко, М. Д. Чемич // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції інфекціоністів “Фармакотерапія і профілактика інфекційних та паразитарних хвороб”. – 2014 – С. 27-28.

А. О. Бороденко, М. Д. Чемич

КЛІНІКО-ІМУНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УРАЖЕННЯ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ НА ТЛІ ХРОНІЧНОГО ВІРУСНОГО ГЕПАТИТУ С

СумДУ, кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією, м. Суми

Актуальність. Практично з моменту відкриття вірусу гепатиту С (НСV) у науковій літературі почали з'являтися повідомлення про значну частоту виявлення патології щитоподібної залози у хворих на хронічний вірусний гепатит С (ХВГС). Існує думка, що НСV відіграє роль одного з етіологічних чинників автоімунного тиреоїдиту у хворих на ХВГС, але патогенез та особливості перебігу даних уражень досі недостатньо вивчений.

Мета роботи. Вивчити особливості ураження щитоподібної залози на тлі ХВГС.

Матеріали та методи. Обстежено 160 хворих на ХВГС, які отримували противірусну терапію. Було виокремлено хворих з патологією щитоподібної залози (39 осіб, 24,4 %). У цій групі тривалість захворювання склала $(16,1 \pm 0,9)$ року. Вивчали епідеміологічний анамнез, клінічну картину захворювання, здійснювали фізикальне обстеження хворих та комплекс загально-клінічних, біохімічних, молекулярно-генетичних, морфологічних досліджень. Вивчали рівень гормонів щитоподібної залози, антинуклеарних (ANA) і антимитохондріальних антитіл (AMA), антитіл до тиреоглобуліну (АТТГ) і до тиреопероксидази (АТПО).

Результати дослідження. Серед обстежених з ХВГС переважали чоловіки (59,4 %), жінок було в 1,5 разу менше (40,6 %). У групі з патологією

щитоподібної залози навпаки переважали жінки (64,1 %), чоловіків було в 1,7 разу менше (35,9 %). Нормальна маса тіла (за показником ІМТ) була у 30 (76,9 %) хворих на ХВГС, I ступінь ожиріння - у 7 (17,9 %), II - у 2 (5,2 %). Пацієнти з ХВГС та ураженням щитоподібної залози отримували пегельовані (30; 76,9 %) та лінійні інтерферони (9; 23,1 %). У цій групі хворих, як і в загальній популяції, переважали 1-й та 3-й генотипи HCV (19 осіб, 48,7 %; 16, 41,0 % відповідно), 2-й генотип виявлений у 3,7 разу рідше (4; 10,3 %). У 12,9 % цих пацієнтів встановлений фіброз печінки F1, у 35,9 % – F2, у 41,0 % – F3, у 10,2 % – F4. Дифузний зоб I-II ступеня діагностований у 17 (43,5 %) пацієнтів, у 12 (30,7 %) - вузловий зоб, у 11 (28,2 %) – автоімунний тиреоїдит (АІТ), у 5 (12,8 %) - гіпотиреоз. У 64,1 % випадках спостерігалось зниження апетиту та у 53,8 % – астенизація, відчуття важкості у правому підребер'ї – у 41,0 %. Частіше зниження апетиту та астеничний синдром зустрічались серед пацієнтів з гіпотиреозом – 80 % та у групі з фіброзом F4 – у 4 (100 %). У осіб з діагностованим АІТ тривалість захворювання складала (15,3±3,2) року. У всіх хворих із АІТ визначалось низьке вірусне навантаження (253748,3±305,4) копій/мл проти (2637059,0±394,3) копій/мл в осіб без нього, $p < 0,05$. Протягом противірусної терапії відбувалось зменшення кількості пацієнтів у яких були відхилення лабораторних показників. Так, на першому місяці лікування підвищений рівень АТПО (312,4±42,1) МО/мл визначався у 8 випадках, АТТГ (206,3±60,9) МО/мл - у 3, при цьому показники ANA, АМА були у нормі. На третьому місяці лікування підвищений рівень АТПО (334,5±58,6) МО/мл встановлено у 6 хворих, АТТГ (115,2±30,4) МО/мл - у 3, у 2 - ANA та у 1 - АМА. На шостому місяці лікування підвищений рівень АТПО (390,2±60,8) МО/мл встановлено у 3 осіб, АТТГ (105,1±20,3) МО/мл - у 3. Таким чином, на початку лікування частіше виявляли підвищення рівня АТПО. При цьому рівень гормонів щитоподібної залози (Т3 та Т4) увесь період спостереження залишався у нормі. Зниження рівня ТТГ виявлено у 3, підвищення - у 4.

Висновки. У Північно-східному регіоні України на тлі ХВГС, спричиненого 1 та 3 генотипами, спостерігається часте ураження щитоподібної

залози у пацієнтів переважно жіночої статі. Автоімунний тиреоїдит частіше діагностується у хворих з низьким вмістом НСV. Астенічний синдром та зниження апетиту спостерігаються у пацієнтів з гіпотиреозом на тлі ХВГС та з F4 ступенем фіброзу.